

עבודת השם

"תח סוכות"

באותה מידה, אף עם ישראל מפגין חביבות, העולה על כל המצופה, ומקשט את הסוכה בכל ליבו. את החיבה הגדולה שרוחש הקב"ה כלפינו בחג הסוכות ניתן ללמוד גם מהתבוננות במעמדו של חג זה בין שאר מועדי חודש תשרי.

בימים הנוראים מידפקים אנו על דלתותיו של הקב"ה כדלים וכרשים. הן כך אנו אומרים ב"סליחות": "כדלים וכרשים דפקנו דלתיך, דלתיך דפקנו רחום וחנון, נא אל תשיבנו ריקם מלפניך". אנו גם משבחים בשבח זה את הקב"ה בפיוטי הימים הנוראים: "וכל מאמינים שהוא... הפותח שער לדופקי בתשובה". תחינותינו אל הקב"ה מגיעות לשיאן בעת תפילת נעילה. הגנו מתחננים אז מעומק ליבנו: "פתח לנו שער, בעת נעילת שער".

אולם מה שונה המצב בחג הסוכות. אז, כביכול, המלך בכבוד פותח לפנינו את שערי ומזמיננו לחסות תחת כנפיו. הסוכה מוגדרת בוודק הקדוש כ"צילא דמהימנותא" - צל האמונה, ואנו מוזמנים לחסות בצילה במשך שבועה ימים. אלמלא קדמו הימים הנוראים לחג הסוכות, לא יכולנו להיכנס לסוכת שלומו של הקב"ה, שהרי לא הכול ראויים לחסות בצילו של המלך. אך מכיוון שעברו עלינו ראש השנה ויום הכיפורים, ובהם נטהרנו מחטאינו, מעתה אנו מסוגלים להיכנס לסוכת הקודש.

בימי חודש אלול ובימים הנוראים אנו חוזרים ומשננים במזמור: לדוד ה' אורי וישעי "את הפסוק": אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתני בבית ה'... לחוות בנועם ה' ולבקר בהיכלו" (תהלים כ"ו, ד). ההימצאות בבית ה' היא פסגת הנועם שאליה מסוגל אדם מישראל לשאוף. ואמנם, שאיפה זו מתגשמת והולכת במידה גדושה בסוכה, שכאמור, היא צילא דמהימנותא.

חג זה נחשב גם כ"זמן שמחתנו", משום שדרכו של בעל הבית לקבל את פני אורחיו במאור פנים ובשמחה, ואף הקב"ה, הפותח לפנינו את שערי סוכתו, מאיר לנו את פניו ומשפיע עלינו שפע של שמחה. על רבי לוי יצחק מברדיטשוב מסופר כי היה מכניס לסוכתו אורחים בלי לבדוק את טיבם. משנשאל לפשר מעשיו, השיב כי לעתיד לבוא, כשיערוך הקב"ה סעודה לצדיקים בסוכת עורו של לווייתן, יש להעריך, שאף הוא, לוי יצחק, יידחק לשם ויבקש להיכנס. מסתבר, שיהיה מי שינסה למנוע בעדו מלהיכנס, שהרי אילו מעשים טובים יש בידו, שבגיתם ראוי הוא להסב עם הצדיקים באותה סוכת קודש?... אלא שאז תהיה בפיו תשובה, שהרי אף הוא הכניס את כל החפץ בכך לסוכתו בלי לבדוק במעשיו. לכן, ראוי שגם עמו ינהגו משמים באותה מידה. איננו זקוקים להרחיק מבט עד לסוכת עורו של לווייתן. כלום בסוכה זו, שאנו מקימים כמו דינו, ראויים אנו לשהות? מי יאמר זיכתי את ליבי,

יסודה של מצוות סוכה טמון בחיבה שגילה הקב"ה כלפינו. באותה מידה, אף עם ישראל מפגין חביבות, העולה על כל המצופה, ומקשט את הסוכה בכל ליבו. כל מצוותיה של התורה חביבות הן על מקיימיהן, אך החביבות הנודעת למצוות סוכה עולה על כולן. נודע על גדולי ישראל שהיו מנשקים את דפנותיה של הסוכה בכניסתם וביציאתם, כביטוי של חיבה.

אהבה רבה מפגין עם ישראל בקישוט הסוכות, למרות שהן נועדו רק לשבעה ימים. אלמלא שאיננו כדאיים, יכולנו להשתמש בסגנונו של מגיד זכותם של ישראל, רבי לוי יצחק מברדיטשוב, ולומר: "דיבוננו של עולם, יהי רצון שיעלו אלו המלאכים היוצאים מן השרשראות ומן הפנסים, ומן הצידורים ומן העיטורים, שמקשטים שלומי אמונתך את סוכתך, וימליצו טוב בעדנו לכפר על כל חטאותינו".

התורה מגמקת את מצוות סוכה (ויקרא כ"ג, מ"ג): "למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים". בגמרא מבואר שסוכות אלו היו ענני הכבוד שהקיפו את בני ישראל כל ימי היותם במדבר. אלא שתמהו המפרשים מדוע ניתנה מצווה מיוחדת כזו לענני הכבוד, דבר שלא מצאנו בשאר הניסים שנעשו לישראל במדבר, כמו המן או הבאר?

נראה, שקיים שוני מהותי בין המן או הבאר לבין ענני הכבוד. המן והבאר נועדו לספק לעם ישראל את צורכיהם הבסיסיים במדבר. אלמלא הם, לא ניתן היה להתקיים במדבר אפילו ימים אחדים, וקל וחומר ארבעים שנה. אולם לא כך היו ענני הכבוד, שגם בלעדיהם ניתן היה להישאר בחיים. לפיכך, המן והבאר מעידים על יחסו המיוחד של הקב"ה כלפי ישראל, אך בענני הכבוד ניכרה יותר אהבתו הגדולה של ה' לעם סגולתו. יסודה של מצוות סוכה טמון בחיבה שגילה הקב"ה כלפינו.

18:02	כניסת השבת
18:59	צאת החג
18:22	שקיעה
19:34	ר. תם
6:41	הנץ

הפטרה: "הנה יום בא להשם"

עד שראוי אני להיכנס למקום שבו שורה השכינה? אלא שכך היא המידה משמים. עצם הכניסה היא המוכה אותו ליהנות מן הזכות הכבירה של השהייה ברשותו של המלך. הרצון להיכנס ולהתקרב לשכינה, מהווה תעודת כניסה למקום הקודש. מפיה של כנסת ישראל נשמע הפסוק המופיע בשיר השירים (א', ד'): "הביאני המלך חדריו, נגילה ונשמחה בך". רשות הכניסה לחדריו של המלך גודמת מטבעה לרשפי אש התלהבות של בקשת קירבתו.

שפע וברכה מעניק הקב"ה לברואים בעולמו. חיים ובריאות, כישורים וכישרונות, עושר וכבוד. כל אלו אינם אלא פרטים מתוך המכלול הרחב של הטובה שבה מתברכים בני האדם. אולם מכל קנייני תבל בוחר היהודי את קירבת הבורא, שהיא התשורה החשובה לו מן הכול. ובשעה שהוא זוכה לקירבה מופלאה זו, הוא שרוי בשמחה שאין כמותה: "וישמחו כל חוסי בך, לעולם ירגנו" (תהלים ה', י"ב). החיסיון בצל כנפי השכינה הוא הנוסך באדם שמחת נפש שאין כדוגמתה בעולם החומר. לכל זאת זוכים ישראל בחג הסוכות.

חג הסוכות וכל עניינה של הסוכה מעידים ומכריזים על האהבה ההדדית שבין הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל. הקב"ה מצידו מאיר פנים ומכניס את ישראל לחסות בצילו, והעם מחזיר לו אהבה תחת אהבה. חיבוב המצווה שניכר בסוכות, הינו סממן היכר חיצוני למתחולל במעמקי נפשות ישראל וברצונם להתקרב לשוכן מרומים.

היהודי החי על פי התורה מספק לנפשו את כל הדרוש לבריאותה ולשלמותה התקינה. אחת לשנה מקבל היהודי פסק זמן המוקדש ל"איתחול האישיות". מועדי השנה תואמים במדויק את כוחות הנפש ואת צרכיה המתחלפים. תקופת ההתחדשות מתחילה בחודש אלול ומסתיימת בשמחת תורה.

בימי הדין מתבצע ה"קציר" - ימי הרחמים והסליחות. היהודי יוצא אל שדהו, צופה בגידולים שהצמיחו מעשי אשתקד. ידיעות שקנה, מושגים שנחל, ערכים שרכש - השתרוו בקרקע הלב. מחשבה ומוסר, עבודת מידות, חינוך עצמי - הסתעפו לאילנות מפוארים של מצוות ושל מעשים טובים. הם ממלאים את ליבו בגיל.

סיפור בהמשכים "עיכוב מתוכנן" חלק ב

קיצור: המטוס המריא, טיפס לגובה שיטו והנוסעים כבר החלו לנמנם. לפתע נשמעה הודעה מהקברניט: "אני מצטער להודיע כי אחד המנועים חדל מלפעול, ניאלץ לשוב ולנחות. **המשך:** הרב ויינברג הציע לצעיר לבוא עמו לחדרו במלון ולהניח תפילין, והצעיר התלווה אליו בשמחה. הרב גם הבטיח לשלוח לו תפילין, אם יקבל עליו להניחן בקביעות. הצעיר נענה בחיוב, אך אנהח נפלטה מפיו. בארבעים ושמונה השעות הבאות היה הרב ויינברג עסוק ביצירת קשר עם המשפחות היהודיות ואף גילה עוד יהודים. ביניהם מצא שוב את דוד פינטו, שפגש תחילה במל התעופה, והלה נדהם לגלות כי יש עוד יהודים בדאקאר. הרב ויינברג יצר היכרות בין כולם, עד שקומץ היהודים נהפך לקהילה קטנה. בתום היומיים יצא הרב ויינברג לנמל-התעופה, בעוד יהודי המקום מרעיפים עליו תודות וברכות. במיוחד נקשר אליו קלמנט באג'ו, שכמעט לא עזבו שעת ההמראה קרבה. הרב ויינברג חש כי דבר-מה רובץ על ליבו של הצעיר. הוא ניסה לדובבו, והצעיר נפתח וסיפר: לפני זמן-מה הכיר צעירה לא-יהודייה. הוא יודע את חומרת הדבר, אך אינו יודע אם יוכל לעמוד בפיתוי. מצוקתו גדולה, מכיוון שאין במוקם צעירות יהודיות, וגם דודו, מנהל העסק, נשוי לנכרייה. הרב ויינברג הבין כי זה רגע גורלי. בהתרגשות רבה אחז בידו, הביט בעיניו ואמר: "חס וחלילה! אתה יהודי, ועליך לעשות הכול כדי שאשתך וילדיך יהיו יהודים. אם תישא, חלילה, אישה לא-יהודייה, תנתק את משפחתך מעם-ישראל. הבטח לי כי תיסע לצרפת, שם תחפש צעירה יהודייה, ואיתה תקים בית יהודי חם". הצעיר חיבק את הרב ויינברג בחום ואמר: "כבוד הרב, אני מבטיח!". לשניהם זו הייתה פרידה קשה ומרגשת, ואחריה עלה הרב למטוס. בהגיעו לדרום-אפריקה שיגר במהירות מכתב לרבי מליובאוויטש, ותיאר את מצבם של יהודי דאקאר. אין להם שום חפצי-קודש, גם הבסיסיים ביותר, כתב. ואכן, מיד בהתקבל מכתבו שלח הרב לדאקאר תפילין, מזוזות וספרי-קודש. לקראת חג-הפסח שלחה מזכירות הרבי מצות לדאקאר. על כך קיבל הרב ויינברג דיווח מעניין. דוד פינטו וקלמנט באג'ו, שנעשו בינתיים ידידי-נפש, כתבו לו, כי בהתקבל המצות ששלח הרבי ערכו השניים ליל סדר משותף לכל יהודי דאקאר. לדבריהם, השוו המשתתפים בין משה רבנו המקראת ל'משה רבנו' שבדור הזה, הדואג גם ליהודים בפניה נידחת בעולם. כעבור זמן התקבלה בביתו של הרב ויינברג הזמנה לחתונת קלמנט באג'ו. במכתב שצורף נכתב כי את הכלה, צעירה יהודייה, אף היא ממוצא לבנוני, מצא בפאריז, כפי שהבטיח. **סוף!**

פנית ההלכות ע"פ ילקוט יוסף כ"ד ד. "דיני חולה שאין בו סכנה בשבת"

ג. חולה שאין בו סכנה שמותר לעשות בשבילו מלאכות האסורות בשבת מדרבנן, אין הברל אם יש בו סכנת עין או סכנת שאר איברים, שגם בסכנת איבוד הראייה אין לעשות אלא מלאכות האסורות מדרבנן. [וראה עוד להלן סעיף כט]. [ילקוט שבת כ"ד ד עמוד צ].

ד. לפיכך, במקום שהרופא אומר בשבת שיש צורך ליתן לחולה מיץ פירות טבעי, וצריכים לסחוט משאר פירות [חוץ מזהים וענבים] לצורכו, מותר לסחוט לו תפוזים ותותים ורימונים וכדומה אפילו לתוך כלי ריקן, שהרי סחיטה זו אסורה מדרבנן, ולצורך חולה שאין בו סכנה מותר לעשות כן. וכשיש סכנת אבר מותר לסחוט אפילו בלי שינוי, ואם אין בו סכנת אבר יש לסחוט ע"י שינוי. וכשהוא סוחט על ידי שינוי יש להקל גם בענבים וזיתים כשאי אפשר בדרך אחרת. [ובמסכתה חשמלית אין כל היתר להשתמש בשבת לצורך חולה שאין בו סכנה].

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורנזון בן חוה	

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
 המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
 יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
 כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"